

Sygn. akt III AUa 1382/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grażyna Czyżak
Sędziowie:	SSA Daria Stanek (spr.) SSA Lucyna Ramlo
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2018 r. w Gdańsku

sprawy E. E.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 czerwca 2017 r., sygn. akt VI U 663/17

1. zmienia zaskarżony wyrok i oddal odwołanie;
2. zasądza od E. E. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 240,00 (dwieście czterdzieści 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

SSA Lucyna Ramlo SSA Grażyna Czyżak SSA Daria Stanek

Sygn. akt III AUa 1382/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 marca 2017 roku organ rentowy, po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonej z 3 marca 2017 roku, ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury od 1 marca 2017 roku, to jest od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Odwołanie od tej decyzji złożyła ubezpieczona, informując, iż stosunek pracy z pracodawcą rozwiązała w dniu 26 lutego 2017 roku, na co wskazuje świadectwo pracy. Świadectwo zostało doręczone jej 3 marca 2017 roku i w tym samym dniu doręczyła je

do organu rentowego, Inspektoratu w Ś.. Zgodnie zaś z pouczeniem zawartym w tej decyzji, jeśli stosunek pracy został rozwiązany w trakcie miesiąca, wypłata świadczenia następuje od pierwszego dnia miesiąca, w którym został rozwiązany stosunek pracy.

W ocenie ubezpieczonej, w świetle powyższego pouczenia, powinna otrzymać emeryturę za cały miesiąc luty 2017 roku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał swoje stanowisko i wyjaśnił, że ubezpieczonej prawo do emerytury przyznano od (...) na jej wniosek

z 31 stycznia 2017 roku, jednak z uwagi na fakt kontynuowania wówczas przez ubezpieczoną zatrudnienia, wypłata emerytury została zawieszona, o czym poinformowano ubezpieczoną

w decyzji przyznającej świadczenie. Wniosek o wypłatę emerytury ubezpieczona złożyła

w dniu 3 marca 2017 roku, wniosek został sporządzony również z tą datą, do wniosku ubezpieczona dołączyła świadectwo pracy z 27 lutego 2017 roku, wystawione przez Izbę Administracji Skarbowej w B., stanowiące o jej zatrudnieniu do 26 lutego

2017 roku. Organ rentowy powołał się na art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stanowiący, że świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 26 czerwca 2017 r. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 17 marca 2017 r.

w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do podjęcia wypłaty emerytury ubezpieczonej

od 1 lutego 2017 r., sygn. akt VI U 663/17.

Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z art. 134 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wypłatę świadczeń wstrzymuje się, jeśli powstaną okoliczności uzasadniające zawieszenie prawa do świadczenia lub ustanie tego prawa. Stosownie zaś do art. 103a ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Sąd Okręgowy przypomniał, że w rozpoznawanej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przyznając E. E. decyzją z dnia (...) prawo

do emerytury, zawiesił jednocześnie wypłatę świadczenia, z uwagi na kontynuowanie

przez wnioskodawczynię zatrudnienia. Jak wynikało z adnotacji zamieszczonej na ostatniej stronie decyzji, została ona przekazana do wysłania w dniu (...).

Z oświadczenia ubezpieczonej wynika, że decyzja ta została jej doręczona 20 lutego

2017 roku. W dniu 3 marca 2017 roku wnioskodawczyni przedłożyła w organie rentowym świadectwo pracy, oświadczając, że nie pozostaje już w stosunku pracy. Decyzja z dnia

(...) zawiera pouczenie, zgodnie z którym podjęcie wypłaty emerytury, która została zawieszona z powodu kontynuowania zatrudnienia, następuje od 1 dnia do następnego miesiąca, jeżeli stosunek pracy został rozwiązany z ostatnim dniem miesiąca albo od 1 dnia miesiąca w którym został rozwiązany stosunek pracy. Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że skoro E. E. rozwiązała stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą z dniem 26 lutego 2017 roku, a ponadto w chwili złożenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury decyzja o przyznaniu świadczenia i zawieszeniu jego wypłaty nie była prawomocna,

to podjęcie wypłaty emerytury następuje od 1 dnia miesiąca, w którym został rozwiązany stosunek pracy. W ocenie Sądu wypłata emerytury powinna zatem nastąpić poczynając

od 1 lutego 2017 roku. Sąd Okręgowy zauważył, że wnioskodawczyni zastosowała się

do udzielonych przez organ rentowy pouczeń. Podzielenie stanowiska organu rentowego

i tym samym podjęcie wypłaty emerytury od marca 2017 roku możliwe byłoby, jak wskazał Sąd, tylko w sytuacji rozwiązania stosunku pracy z ostatnim dniem miesiąca, czyli z dniem 28 lutego 2017 roku. Tymczasem ubezpieczona rozwiązała stosunek pracy wcześniej niż z ostatnim dniem miesiąca, to jest 26 lutego 2017 roku. Dodatkowo Sąd I instancji zwrócił uwagę na fakt, iż w chwili rozwiązania stosunku pracy i złożenia wniosku o podjęcie wypłaty świadczenia, decyzja o przyznaniu emerytury z dniem (...) nie była jeszcze prawomocna, organ rentowy nie mógł zatem zastosować zasady, że wypłata świadczenia następuje nie wcześniej niż od miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek o podjęcie wypłaty emerytury wraz z dokumentem potwierdzającym rozwiązanie stosunku pracy, gdyż decyzja o przyznaniu emerytury nie była wtedy prawomocna. Wobec powyższego, organ rentowy powinien wznowić wypłatę świadczenia od miesiąca, w którym wnioskodawczyni nie pozostawała już w tym samym zatrudnieniu, co przed nabyciem emerytury, wnioskodawczyni rozwiązała bowiem stosunek pracy w tym samym miesiącu, w którym złożyła wniosek o emeryturę.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględnił odwołanie ubezpieczonej i orzekł co do istoty sprawy.

Apelację od wyroku wywiódł pozwany organ rentowy, zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 116 i art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez ich niezastosowanie oraz naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie i wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających.

Powołując się na podaną podstawę apelacji pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od ubezpieczonej na rzecz organu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji podniesiono, że jest ona uzasadniona przede wszystkim ze względu na fakt przyznania ubezpieczonej wyrokiem Sądu I instancji prawa do wypłaty emerytury za okres przed dniem uzyskania przez nią uprawnień do tego świadczenia. Ubezpieczona, urodzona w dniu (...), wiek emerytalny ukończyła (...) i z tą datą uzyskała prawo do emerytury (art. 24 ust. 1 a pkt 14 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest uzasadniona i zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, że z wyjątkiem sytuacji zamiany z urzędu renty z tytułu niezdolności do pracy na emeryturę (art. 24a i 27a ustawy o emeryturach i rentach z FUS), samo spełnienie warunków nabycia prawa do świadczenia nie rodzi po stronie organu rentowego zobowiązania z tytułu powstałego świadczenia (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 9 grudnia 1997 r., III AUa 978/97, LEX nr 32326), gdyż zależy to od złożenia przez zainteresowanego stosownego wniosku. Ustawa odróżnia moment powstania prawa (tj. spełnienie warunków - art. 100) od momentu wypłaty świadczenia (tj. co do zasady nie wcześniej niż od miesiąca zgłoszenia wniosku lub wydania decyzji z urzędu - art. 129 ust. 1).

Zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, z zastrzeżeniem ust. 2.

Pozwany organ rentowy trafnie zwrócił w apelacji uwagę, co uszło uwadze Sądu I instancji, że ubezpieczona, urodzona (...), która wiek emerytalny ukończyła (...) (art. 24 ust. 1a pkt 14 ustawy o emeryturach i rentach z FUS), prawo do emerytury uzyskała z dniem (...) r. Już tylko z tego względu wyrok Sądu Okręgowego zobowiązujący organ rentowy do wypłaty ubezpieczonej emerytury od dnia 1 lutego 2017 r. jest błędny, ewidentnie naruszając dyspozycję art. 100 ust. 1 ustawy

o emeryturach i rentach z FUS.

Na wniosek E. E. z dnia 31 stycznia 2017 r. prawo do emerytury zostało jej przyznane z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, a więc z dniem (...). Z uwagi na fakt kontynuowania przez ubezpieczoną zatrudnienia, wypłata emerytury została zawieszona.

Stosownie do treści art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

Wniosek o wypłatę emerytury ubezpieczona złożyła w dniu 3 marca 2017 roku, załączając świadectwo pracy z 27 lutego 2017 roku, potwierdzające rozwiązanie stosunku pracy z dniem 26 lutego 2017 roku.

Mając zatem na uwadze datę wniosku o wypłatę emerytury – 3 marca 2017 roku – uznać należy, że decyzja organu rentowego o podjęciu wypłaty emerytury od dnia 1 marca 2017 roku, jest prawidłowa. W przepisach emerytalno-rentowych brak jest unormowań, które pozwalałyby na to, by wyrównanie emerytury mogło być wypłacone za okres wcześniejszy, tj. (przed datą wystąpienia z wnioskiem o podjęcie wypłaty świadczenia).

Akcentowana przez Sąd I instancji okoliczność, iż decyzja pozwanego o przyznaniu ubezpieczonej emerytury z dniem (...) nie była jeszcze prawomocna na dzień rozwiązania stosunku pracy i złożenia wniosku o podjęcie wypłaty świadczenia, pozostaje bez wpływu dla zastosowania w sprawie art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Jeżeli chodzi o kwestię pouczenia zawartego w decyzji z dnia (...), przyznającej ubezpieczonej prawo do emerytury oraz zawieszającej jej wypłatę z powodu kontynuowania zatrudnienia, Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, że zarówno ubezpieczona,

jak i Sąd I instancji przywołują niepełną treść tego pouczenia, pomijając w istocie jego najważniejszą część. Stwierdzić mianowicie należy, że pouczenie zawarte w pkt V ppkt 2 decyzji ma następujące brzmienie: „Podjęcie wypłaty emerytury, która została zawieszona

z przyczyn, o których mowa w pkt 1, następuje: - od pierwszego dnia następnego miesiąca, jeżeli stosunek pracy został rozwiązany z ostatnim dniem miesiąca, - od pierwszego dnia miesiąca, w którym został rozwiązany stosunek prac - w pozostałych przypadkach,

nie wcześniej niż od miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek o podjęcie wypłaty emerytury wraz z dokumentem potwierdzającym rozwiązanie stosunku pracy”.

Treść pouczenia pozostaje w zgodzie zarówno z przywołanym powyżej art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jak i z wyrażoną w art. 116 ust. 1 tejże ustawy zasadą wnioskowości (fakultatywności) postępowania emerytalno – rentowego.

Reasumując, stwierdzić raz jeszcze należy, że decyzja organu podejmując ubezpieczonej wypłatę emerytury od dnia 1 marca 2017 roku, na wniosek ubezpieczonej

z dnia 3 marca 2017 roku, jest zgodna z ww. przepisami ustawy o emeryturach i rentach

z FUS. Nie miało nadto miejsca, co zdaje się sugerować Sąd I instancji, wprowadzenie wnioskodawczyni w błąd przez organ rentowy. Treść pouczenia zawartego w decyzji emerytalnej z dnia (...) odpowiada przepisom prawa i wyraźnie z niej wynika, że podjęcie wypłaty świadczenia może mieć miejsce nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o podjęcie wypłaty emerytury.

W tym stanie rzeczy, uznając apelację pozwanego za zasadną, Sąd Apelacyjny działając na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie, jak w pkt 1 sentencji.

W pkt 2 sentencji Sąd Apelacyjny zasądził od E. E. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję w oparciu o art. 98 § 1 i 3, art. 99, art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

SSA Lucyna Ramlo SSA Grażyna Czyżak SSA Daria Stanek